

Nástroj na podporu rozhodovania pri správe mliečnych fariem

Výsledkom dlhodobej spolupráci medzi mliekarenskými farmami a výskumnými pracovníkmi na Slovensku je nový užívateľsky prívetivý nástroj na podporu rozhodovania pri riadení mliečnych fariem. Aplikácia je pre farmára praktickým spôsobom, ako zlepšiť rozhodovanie o dynamike štruktúry stád dojníc a meniacom sa trhu.

Šikovná aplikácia na riešenie nestabilného trhu

Vývoj tohto nástroja s názvom EkonMOD milk viedol výskumný pracovník Miroslav Záhradník z Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra (Slovensko). Hovorí: „Volatilita trhu znamená, že „optimálne rozhodnutia“ pre jednotlivé mliečne farmy sa neustále menia. Aj podmienky na farme sa rýchlo menia.“ Konkurencieschopnosť a udržateľnosť mliekarenských fariem závisí od schopnosti sledovať globálne trendy, prispôbiť sa najlepším postupom, vypočítať cenovú nestálosť vstupov a výstupov a dosiahnuť plný produkčný potenciál zvierat s ohľadom na normy v oblasti dobrých životných podmienok zvierat. Na zaistenie produktivity je potrebné aby chovatelia mliekarenského priemyslu neustále poznali užitočné úpravy, ktoré je možné vykonať. To je presne to, s čím môže tento nástroj pomôcť. EkonMOD je webový nástroj na podporu rozhodovania pri manažmente mliečnych fariem. Pomáha manažérom mliekarenských fariem lepšie pochopiť dynamiku štruktúry stád dojníc a zlepšiť ekonomicky rozumné rozhodovanie.

Bezplatne stiahnutelné, užívateľsky prívetivé a interaktívne súbory PDF možno použiť na rozhodovanie o aspektoch ako sú: správa výmeny jalovíc, hodnotenie stratégií kŕmenia a tiež má kalkulačku zameranú na farmu a výpočet emisií skleníkových plynov (GHG). Berie do

úvahy niekoľko ukazovateľov, ako sú ukazovatele finančného trhu, náklady na krmivo, náklady na pracovnú silu, miera reprodukcie atď., ako aj špecifické vlastnosti, obmedzenia a slabé stránky farmy. Pre každý z týchto ukazovateľov musí farmár zadávať údaje

pomocou filtrov. EkonMOD milk potom generuje pre farmu alternatívne scenáre a podporuje chovateľov dojníc pri výpočte potenciálnej produkcie a ekonomického dopadu rôznych scenárov na farmu.

Pre každý modul existuje dokumentácia a krátke inštruktážne video. Je to ľahko použiteľná aplikácia, po stiahnutí nie je na použitie súborov PDF potrebné žiadne pripojenie na internet. Typ požadovaných údajov zahŕňa, ako vysvetľuje Miroslav, „typické údaje o farmách“, ku ktorým bude mať prístup aj väčšina poľnohospodárov.

Neustály vývoj

Myšlienka vytvorenia tohto nástroja vyplynula z podrobnej a dlhodobej spolupráce s 30 mliekarenskými farmami na Slovensku. Miroslav zhromažďuje ekonomické a výrobné údaje z týchto fariem od roku 2006. Na zdokonalení modulov pracoval aj v spolupráci s Madison University, Wisconsin, USA.

Aplikácia sa momentálne ďalej vyvíja. Teraz to umožňuje farmám používať svoje vlastné údaje ako nástroj na porovnávanie. Ďalším krokom je integrácia možnosti zdieľania údajov s inými poľnohospodárskymi podnikmi, aby sa porovnávanie mohlo zakladať na širšom šírení

informácií. Miroslav nepretržite pracuje v spolupráci s chovateľmi mlieka na Slovensku: „500 mliekarenských fariem teraz testuje tento nástroj a prvé reakcie poľnohospodárov sú pozitívne. Nové moduly sú neustále prispôsobované podľa ich spätnej väzby.“

Miroslav uvažuje aj o možnej úprave nástroja na použitie v sektore ošípaných, oviec a kôz. V skutočnosti sa EkonMOD pigs v súčasnosti testuje. Tento nástroj by tiež poskytol scenáre na zlepšenie ekonomických aspektov, produktivity a zníženie emisií skleníkových plynov.

Nakladanie s údajmi

Rozvoj technológií, postupov a softvérov založených na IKT a senzoroch enormne zvýšil množstvo zhromaždených a dostupných údajov v poľnohospodárskych odvetviach a v celom dodávateľskom reťazci od farmy po domácnosť. Tento nástroj bol okrem iného predstavený na nedávnom seminári EIP-AGRI o „Dátovej revolúcii“ ako príklad toho, ako sa tieto údaje používajú na zlepšenie udržateľnosti a produktivity európskych fariem.

Miroslav hovorí, že zapojenie poľnohospodárov do celého procesu je nevyhnutné „Ideou je informovať poľnohospodárov o tom, čo sa dá urobiť s ich údajmi o farmách a nedávať ich

stranou, keď hovoríme o správe údajov.“ Pri riešení problému využívania údajov - kto údaje používa, na čo a kde sa údaje pohybujú - trval Miroslav na dôležitosti „najskôr vybudovať dôveru poľnohospodárov.“

Projekt:

<https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/news/inspirational-ideas-decision-support-tool-dairy-farm-management>

Neprešlo jazykovou úpravou
Preložil: Bc. Dávid Jakubis